

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoCsp/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423200677
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6423200677.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX D. C., zastúpená Mgr. Richardom Bebjakom, advokátom, so sídlom Lermontova 14, 811 05 Bratislava, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom: Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, so sídlom: Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 668,31 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 19Csp/13/2023 – 48 zo dňa 20. apríla 2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.

II. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % a o výške trov rozhodne súd prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu vo výške 668,31 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,5 % ročne od 28.02.2023 do zaplataenia a náklady na uplatnenie pohľadávky vo výške 63,97 Eur, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

2. Vyhovel žalobe, ktorá bola odôvodnená tým, že žalobkyňa so žalovaným uzatvorila dňa 08.04.2010 zmluvu o úvere č. 609500110 (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej jej žalovaný poskytol finančné prostriedky vo výške 600 Eur a žalobkyňa sa zaviazala úver vrátiť s príslušným poplatkom vo výške 576 Eur a celkovo zaplatiť sumu 1.176 Eur v 12 mesačných splátkach po 98 Eur, počnúc dňom 20.04.2010. Žalobkyňa v návrhu uviedla, že mala postavenie spotrebiteľa, nakoľko pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva o úvere neobsahovala obligatórne náležitosti a z tohto dôvodu ju bolo potrebné považovať v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z účinného v čase uzavretia zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov. Zo strany žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu v rozsahu sumy 1.505,31 Eur, pretože na účet žalovaného zo zmluvy o úvere uhradila sumu vo výške 2.105,31 Eur, to znamená o 1.505,31 Eur viac ako mal žalovaný nárok. Žalobkyňa žiadala vydať v predmetnom konaní bezdôvodné obohatenie vo výške 668,31 Eur, ktoré bolo uhradené na účet žalovaného po termíne 03.12.2014. Žalovaný dlžnú sumu nevrátil napriek výzve, preto sa žalobkyňa domáhala priznania úroku z omeškania zo žalovanej sumy vo výške 7,5 % ročne od 28.02.2023 do zaplataenia.

3. Okresný súd zistil, že žalobkyňa vystupovala v danom zmluvnom vzťahu ako spotrebiteľka a žalovaný ako dodávateľ, ktorý poskytuje spotrebiteľské úvery v rámci svojho podnikania. Mal preukázané, že žalobkyňa bola v zmluve označená menom, priezviskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu, teda bolo zrejmé, že pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci výkonu svojho podnikania, alebo povolenia a preto nemohli byť relevantné tvrdenie žalovaného, že spotrebiteľský charakter zmluvy bol vylúčený dohodou strán. Na spotrebiteľskú zmluvu o úvere, ktorú uzatvorila žalobkyňa so žalovaným, aplikoval § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Z.z. Občiansky zákonník (ďalej len „občiansky zákonník“), ako aj ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“, alebo „ZSÚ“) nakoľko

4. Okresný súd poukázal na predošlé rozhodnutie tých istých strán sporu, č.k. 6C/179/2014 – 57 zo dňa 08.04.2016, v ktorom skúmal uvedenú zmluvu o úvere a z ktorého vyplýval záver, že žalobkyňa nemohla uvedený úver čerpať za účelom výkonu povolenia, keďže bola v čase poskytnutia úveru dôchodkyňa, ktorá nepodnikala. Úver preto nemohol byť poskytnutý na výkon povolenia ako je to formulárovým spôsobom vyznačené v zmluve. Konanie žalovaného pri uzatváraní zmluvy považoval za účelové v snahe obísť ustanovenia o ochrane spotrebiteľa. Žalobkyňa, ako aj žalovaný spĺňali definíciu dodávateľa a spotrebiteľa a preto bolo potrebné na ich zmluvný vzťah aplikovať ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách a akékoľvek dohody vylučujúce ich aplikáciu, nemôžu požívať právnu ochranu. Akékoľvek odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktoré žalovaný pripájal k zmluve o úvere za účelom obísť ustanovenia na ochranu spotrebiteľa, sú v zmysle ustanovení o ochrane spotrebiteľa v § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka neplatné. Okresný súd považoval tvrdenia žalovaného o tom, že predmetný úver nie je spotrebiteľským úverom, za nedôvodné, lebo nepredložil na podporu svojich skutkových tvrdení žiadne dôkazy.

5. Okresný súd podrobil predmetnú zmluvu o úvere súdnemu prieskumu. Zistil, že žalobkyňa uzatvorila so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú bolo potrebné aplikovať okrem ust. Občianskeho zákonníka aj ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpisu danej zmluvy. Zmluva o úvere neobsahovala predpísané náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, a to úrokovú sadzbu, RPMN, termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a priemernú hodnotu RPMN. Vzhľadom k tomu, že zmluva neobsahovala všetky obligatórne náležitosti, bolo možné predmetný úver považovať v súlade s § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Vykonaným dokazovaním okresný súd zistil, že žalobkyňa uhradila na úver celkovú čiastku 2105,31 Eur pričom bola povinná uhradiť žalovanému len výšku poskytnutej istiny úveru (600Eur). Celkovo uhradila nad rámec istiny sumu vo výške 1505,31 Eur (2105,31 Eur – 600 Eur). Vzhľadom na uvedené mal okresný súd za to, že žalobkyňa preukázala vznik nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému a to vo výške rozdielu medzi poskytnutou výškou úveru a zaplatenými splátkami, tj. vo výške 1505,31 Eur. V konaní pod sp. zn. 6C/179/2014 bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni z uvedenej sumy čiastka vo výške 767 Eur. Žalobkyňa si v tomto konaní žiadala priznať čiastku vo výške 668,31 Eur, ktorý nárok okresný súd žalobkyni priznal, nakoľko mal za preukázané že na strane žalovaného došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia. Vo vzťahu k námietkam žalovaného týkajúcich sa toho, že žalobkyňa bola v omeškaní so splácaním dlhu a súčasťou danej sumy boli sankcie z omeškania mal okresný súd za to, že v danom smere žalovaný neunesol dôkazné bremeno tvrdenia. Zároveň priznal žalobkyni zákonný úrok z omeškania vo výške 7,5 %, uplatnený ako príslušenstvo žalovanej peňažnej sumy od 28.2.2023, kedy sa žalovaný dostal do omeškania, v súlade s § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 a § 10c Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/ 1995 Z.z.. Súčasne ako príslušenstvo pohľadávky priznal žalobkyni aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 63,97 Eur, ktoré vznikli pred podaním žaloby. Náklady zodpovedajú odmene za jeden úkon právnej služby právnenému zástupcovi v súlade s § 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky č. 655/2004 Z.z.

6. O trovách konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP tak, že tieto priznal žalobkyni, ktorá mala v spore plný úspech.

7. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote žalovaný odvolanie. Odvolanie odôvodnil § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Poukázal na to, že z jeho strany voči žalobkyni došlo ku započítaniu pohľadávky jednostranným právnym úkonom zo dňa 06.02.2018. Žalovaný si predmetným započítaním započítal pohľadávku vo výške 668,31 Eur. Žalovaný nesúhlasil s tvrdeniami žalobkyne, že mu sumu 668,31 Eur uhradila a tvrdil, že neakceptovala započítanie pohľadávky a podala na žalovaného

návrh na vykonanie exekúcie. Z vyššie uvedených dôvodov nenastala žiadna z foriem bezdôvodného obohatenia, nakoľko žalobkyňa neakceptovala započítanie sumy 668,31 Eur. Žalovaný navrhol zrušiť rozsudok okresného súdu a vec vrátil na ďalšie konanie.

8. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa v ktorom uviedla, že na žalovaným tvrdené skutočnosti v odvolaní o započítaní pohľadávky by odvolací súd nemal prihliadať vzhľadom na ust. § 153 ods. 2 CSP. Podľa názoru žalobkyne, žalovaný prostredky procesnej obrany – tvrdenie o započítaní vzájomných pohľadávok a o vykonaní exekúcie uviedol až v odvolaní, nepredložil ich včas, mohol ich predložiť už skôr, ak by konal starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal náhradu trov odvolacieho konania.

9. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP potvrdil, pretože rozhodnutie je vecne správne.

10. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z v potrebnom rozsahu zisteného skutkového stavu, z ktorého vyvodil správne právne závery, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Okresný súd právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným správne považoval za vzťah vzniknutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom okresný súd jasne a zrozumiteľne v dôvodoch rozhodnutia poukázal na to, z akého dôvodu považuje tento vzťah za spotrebiteľský. Odvolací súd sa stotožňuje aj s posúdením veci okresným súdom z hľadiska aplikácie právnych predpisov podľa ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Žalovaný nespochybnil, že posudzovaná zmluva o úvere neobsahuje podstatné náležitosti v zmysle uvedeného zákona (úroková sadzba spotrebiteľského úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady, priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 4 ods. 2 písm. h/, j/, k/ ZSÚ), správne poskytnutý úver podľa ust. § 4 ods. 3 ZSÚ považoval za bezúročný a bez poplatkov a dospel k správne záveru, že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 668,31 Eur, ktoré je povinný žalobkyňi vydať. Odvolací súd dodáva, že posudzovaný právny vzťah sa riadi podľa zák. č. 258/2001 Z. z. pretože podľa § 25 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý nadobudol účinnosť od 02. 04. 2010, právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

11. V súvislosti s odvolacou argumentáciou žalovaného týkajúcej sa započítania pohľadávky odvolací súd uvádza, že ide o uplatnenie novôt v odvolacom konaní (prostredku procesnej obrany). Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že odvolacie konanie v civilnom sporovom konaní je založené na neúplnej apelácii, čo znamená, že právo žalovaného použiť v odvolacom konaní prostredky procesnej obrany, ktoré neuplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie sú limitované ustanovením § 366 CSP. Žalovaný až v odvolacom konaní uplatnil procesnú obranu (§ 149 CSP), ktorá mala byť uplatnená v konaní na súde prvej inštancie, a s ktorou sa z dôvodu na strane žalovaného, súd prvej inštancie nemal dôvod zaoberať. Žalovaný v podanom odvolaní nekonkretizuje dôvod uplatnenia novôt v odvolacom konaní podľa § 366 CSP a tiež neuvádzal žiadne skutočnosti, pre ktoré ním uvádzaná prostriedok jeho procesnej obrany nemohol použiť v doterajšom priebehu konania bez svojej viny. Odvolací súd na uvádzané nové skutočnosti neprihliadol

12. Odvolaním zvlášť nebol napadnutý výrok rozsudku okresného súdu o náhrade trov konania, ktorý výrok je ale závislý od rozhodnutia vo veci samej, a preto odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil aj vo výroku o náhrade trov konania, o ktorom okresný súd správne rozhodol na základe úspechu žalobkyne v konaní, v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP.

13. V odvolacom konaní bola v celom rozsahu úspešná žalobkyňa, a preto odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania v celom

rozsahu. Rozhodol tak v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP) s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

14. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods.

1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP.